

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

5

ЗВІТ
про результати відвідування
Павлоградського районного відділу поліції
Головного управління Національної поліції
в Дніпропетровській області
18.03.2025

м. Дніпро, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 18.03.2025 групою НПМ здійснено відвідування Павлоградського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області (далі – Павлоградський РВП, відділ поліції).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Бібля Вікторія Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Крупій Оксана Володимирівна, представник громадської організації.

Керівництво відділення поліції:

Велієв Рустам Ельчин Огли, начальник Павлоградського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області.

Загальна інформація.

Павлоградський РВП знаходиться у триповерховій будівлі за адресою: Дніпропетровська область, місто Павлоград, вулиця Шевченка, 51, у центральній частині міста (фото 1).

Вхідна група будівлі оснащена вивіскою із зазначенням повної назви відділу поліції. Поруч облаштована стоянка для автотранспорту. Будівля оснащена пандусом для людей на кріслах колісних (фото 2).

На першому поверсі відділу поліції облаштований фронт офіс (фото 3) та чергова частина (фото 4).

В холі першого поверху облаштована кімната для прийому громадян, в якій встановлено відеоспостереження, наявні необхідні меблі та аптечка із ліками першої допомоги (фото 5, фото 6).

В приміщенні наявні інформаційні стенди з необхідною інформацією для громадян, в тому числі, щодо графіку особистого прийому громадян начальником та заступниками відділу поліції, керівництвом Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, а також, із актуальною інформацією про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та можливості звернення у разі порушення прав та інтересів людини і громадянина (фото 7, 8).

Будівля Павлоградського РВП оснащена встановленими зовні та всередині 34 камерами відеоспостереження, про що є попередження про проведення відеоспостереження. Записи відеоспостереження зберігаються не менше 30 діб.

В підвальному приміщенні облаштоване укриття на випадок оголошення повітряної тривоги та обстрілу. Є необхідні меблі, пристосування обігріву, запас питної води, продуктів харчування та медикаментів (фото 9, 10).

В приміщенні відділу поліції частково встановлена протипожежна сигналізація (кімната зберігання речових доказів, режимно-секретний сектор, чергова частина). Крім цього, в наявності у кожному кабінеті, коридорах вогнегасники (фото 11).

Штатна чисельність Павлоградського РВП складає 289 працівників, з них, 262 атестованих. Неукомплектованість штату станом на 18.03.2025 становить 24 одиниці.

125 працівників відділу поліції пройшли навчання домедичної допомоги, що підтверджується відповідними сертифікатами (фото 12).

Відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, в посадових інструкціях службових осіб відділу поліції зазначена інформація про заборону катувань.

На службових кабінетах працівників відділу поліції є таблички з номерами кабінетів, назвами структурних підрозділів, посад і прізвищами співробітників (фото 13).

Протягом 2024 року співробітниками Павлоградського РВП затримано 78 осіб, з яких: за вчинення адміністративних правопорушень – 44 осіб, затриманих за підозрою у вчиненні злочину (ст. 208 Кримінально-процесуального кодексу України) - 28 осіб, затриманих на підставі ухвали слідчого судді, суду – 6 осіб.

Протягом поточного року співробітниками відділу поліції затримано 13 осіб, з яких: за вчинення адміністративних правопорушень – 6 осіб, затриманих за підозрою у вчиненні злочину (ст. 208 Кримінально-процесуального кодексу України) - 6 осіб, затриманих на підставі ухвали слідчого судді, суду – 1 особа.

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу працівників відділу поліції протягом 2024-2025 років не надходило.

Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті затриманим, відсутня.

У день відвідування затримані особи в приміщенні відділу поліції не перебували.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

1. У порушення підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція) кімната для затриманих у Павлоградському РВП не функціонує та не використовується у зв'язку із невідповідністю національним та міжнародним стандартам (фото 14).

Окрім того, за поясненнями керівника відділу поліції потреби в цій кімнаті не існує, оскільки затримані особи направляються до ІТТ № 4 ГУНП в Дніпропетровській області, яке знаходиться в одній будівлі із Павлоградським РВП.

Перебування затриманих осіб у відділі поліції без поміщення їх до кімнат тимчасового затримання може призвести до позбавлення затриманих можливості харчування, доступу до питної води, вільного доступу до санітарної кімнати, права на відпочинок у нічний час, тощо.

2. У порушення вимог пункту 3 Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2003 № 1561 (далі – Положення), підпунктів 9, 10 пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських» встановлено, що процесуальні дії із запрошеними, доставленими та затриманими особами проводяться в службових кабінетах слідчих на 2 та 3 поверхах без належної відеофіксації, іноді у кімнаті прийому громадян.

Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Європейський комітет) у Другій Загальній доповіді [CPT/Inf (92) 3)] наголошував, що електронні записи поліцейських допитів є додатковою гарантією недопущення жорстокого поводження із затриманими особами та надають також значні переваги самій поліції, оскільки виключають безпідставні звинувачення у фізичних чи психологічних знущаннях. Наявність записів здійснених поліцією допитів також зменшить вірогідність навмисної відмови затриманих осіб від попередньо наданих свідчень.

3. Вимогами частини 1 статті 212 Кримінального процесуального кодексу України передбачено, що в органі, до складу якого входить підрозділ органу досудового розслідування, мають бути призначені одна або декілька службових осіб, відповідальних за перебування та забезпечення дотримання прав затриманих. В той же час, у Павлоградському РВП, на момент відвідування, відсутня відповідальна особа за перебування затриманих.

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 49 Конституції України, стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115).

4. Групою НППМ встановлено, що працівники відділу поліції не ознайомлені із Порядком взаємодії закладів охорони здоров'я, територіальних органів внутрішніх справ, установ виконання покарань і слідчих ізоляторів у частині забезпечення наступності диспансерного спостереження за ВІЛ-позитивними особами, здійснення клініко-лабораторного моніторингу за перебігом хвороби та проведення антиретровірусної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України від 05.09.2012 № 692/775/1311/5, яким визначено алгоритм дій працівників поліції у разі затримання особи, яка потребує отримання препаратів антиретровірусної терапії.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

5. Попри вимоги пункту 12 Додатку 2 (Перелік приміщень і устаткування чергової служби органу (підрозділу) поліції, закладу освіти та поліцейських первинної комунікації фронт-офісів) до Інструкції, у відділу поліції відсутня кімната для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками. Її відсутність унеможливорює проведення конфіденційних побачень та позбавляє затриману особу права на конфіденційне спілкування із захисником, а також після першого допиту мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості.

6. Всупереч вимогам пункту 20 розділу VII Інструкції в журналі інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги затриманим (далі- журнал), не завжди зазначено дату, час та підстави затримання, час та дату повідомлення Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги та час прибуття адвоката (записи в журналі № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7).

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод).

7. У порушення пункту 1.2. розділу V Правил пожежної безпеки, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 приміщення відділу поліції не обладнано автоматичною пожежною сигналізацією, що загрожує життю людей у разі виникнення пожежі.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України №1767-VI від 16.12.2009, стаття 21 Конституції України).

8. У порушення Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального 5 господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), у будівлі на другому та третьому поверхах наявні санітарні кімнати не пристосовані до використання маломобільними групами населення.

9. Зовнішні та внутрішні сходи відділу поліції непромарковані попереджувальними контрастними смугами відповідно до пункту 8.2 ДБН.

Інші порушення.

10. У ході відвідування виявлено факти неналежного ведення журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених, (додаток 7 Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, 6 затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440), не у всіх випадках вноситься інформація про вжиті стосовно доставленої особи заходи (затримання, складання протоколу, відібрання пояснення тощо).

Європейський комітет у Другій Загальній доповіді [CPT/Inf (92) 3]) зазначає, що однією із додаткових гарантій запобігання жорстокого поводження є повне досьє, фіксація всіх аспектів, що пов'язана із затриманими особами та відображення усіх заходів, яких було вжито по відношенню до затриманої особи.

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Дніпропетровській області: забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення поліції.

2. Павлоградському районному відділу поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області:

- забезпечити відновлення функціонування кімнати для затриманих у відділі поліції, умови утримання в яких відповідатимуть національним та міжнародним стандартам;

- вирішити питання щодо облаштування кімнат для проведення слідчих дій та зобов'язати працівників відділу поліції проводити процесуальні дії із затриманими особами у кімнатах для проведення слідчих дій;

- вирішити питання щодо призначення відповідальної особи за перебування затриманих;
- вжити заходів щодо підвищення рівня обізнаності поліцейських щодо положень Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, територіальних органів внутрішніх справ, установ виконання покарань і слідчих ізоляторів у частині забезпечення наступності диспансерного спостереження за ВІЛ-позитивними особами, здійснення клініко-лабораторного моніторингу за перебігом хвороби та проведення антиретровірусної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України від 05.09.2012 № 692/775/1311/5;
- обладнати кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками;
- забезпечити належне ведення журналів чергової частини, в тому числі, журналу інформування центрів з надання безоплатної правової допомоги та журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених;
- вирішити питання встановлення в приміщенні відділу поліції автоматичної пожежної сигналізації;

До звіту додаються фотознімки на 7 арк., в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Вікторія БІБЛЯ

Фотознімки до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

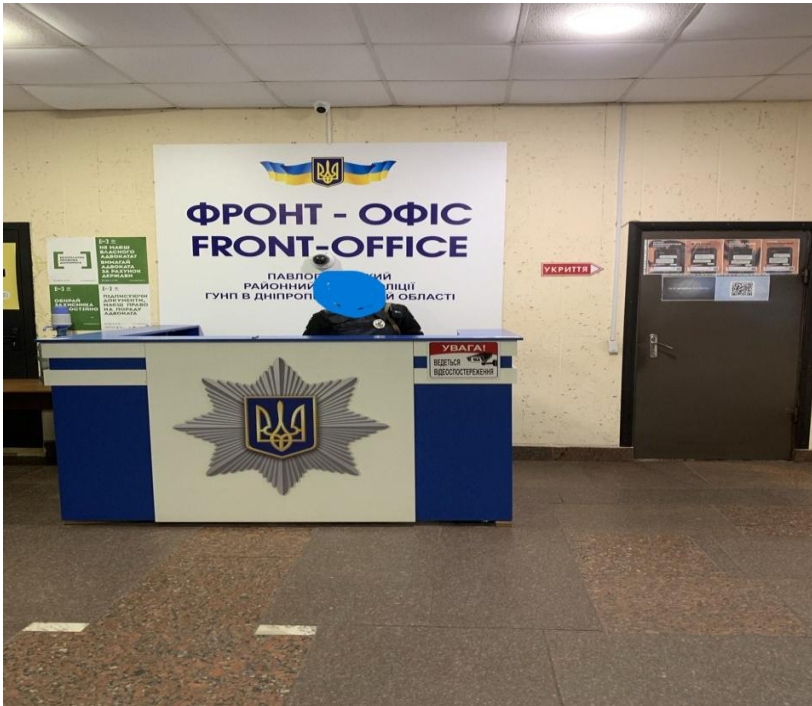

Фото 4

Фото 5

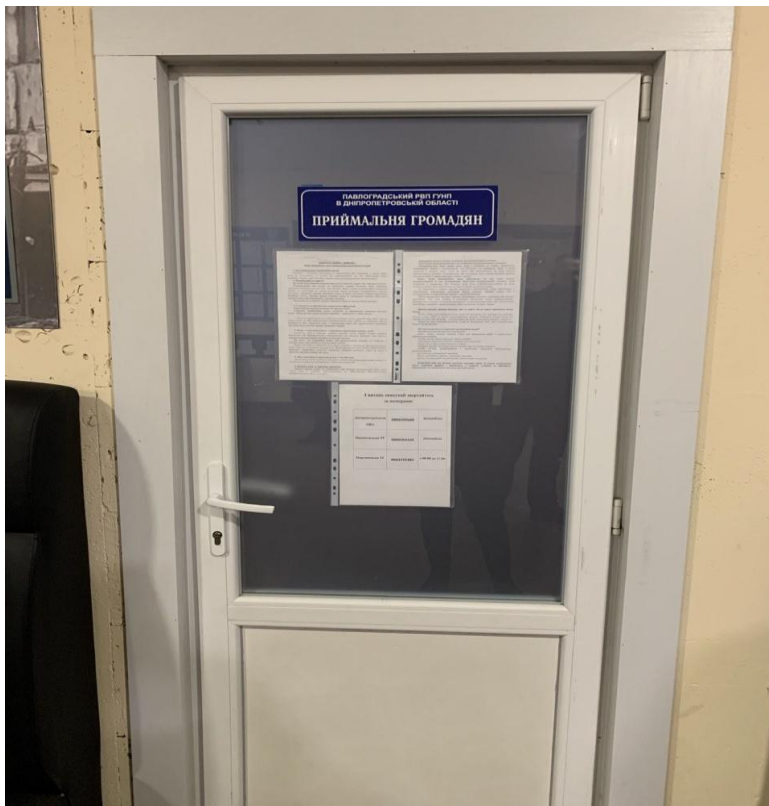

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

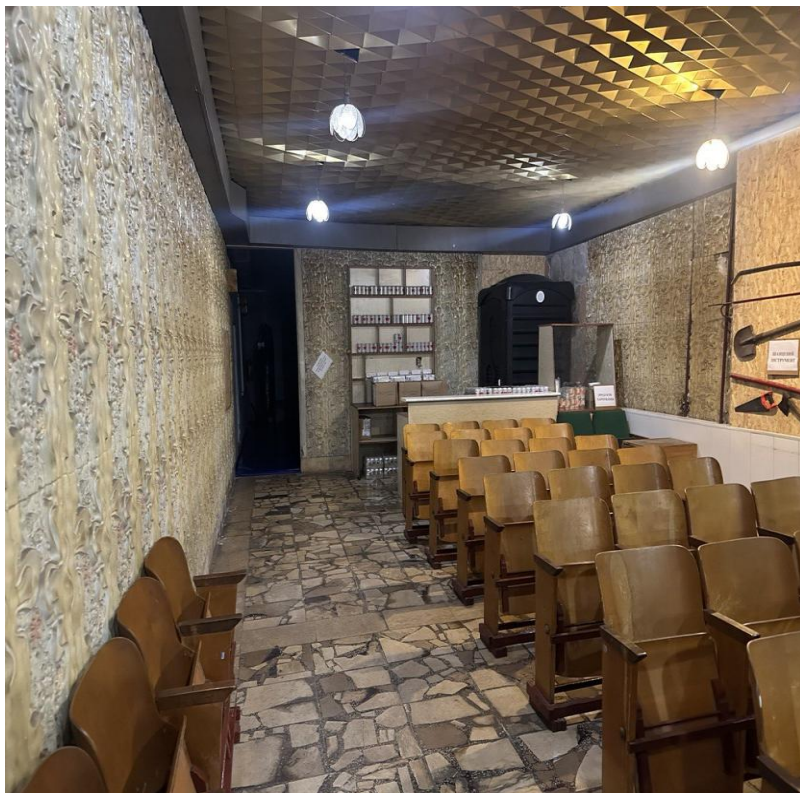

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

